

ПЕТЪР МОТИЛ
(Petr Motyl, 1964)

Ondráš Magdonem podpíráný
 v bartovské harendě i v harendách jiných
 Fridrich v podobě vlka vstupoval
 psa s červenýma očima plameny a žár
 i jiné zlé kousky
 v dobách průmyslové revoluce vyváděl
 a v dobách stavby železnic snad ještě víc
 již tenkrát těmito termíny
 prostředky ohromoval
 chudých ni bohatých nešetřil
 prorok kvasné chemie a hormonů
 vlk vlkodav jenž z skály svrhával
 a sousto vzal od úst
 i babičce na smrt prolezlé
 svítící postrach
 pánů ze Slezské i pomahačů
 s pytlí zlata se z toulek navracel
 někdy svůj poklad v harendě rozdal
 někdy svým plamenem harendu vzňal

Šílený Fridrich, 1992

Ондраш¹ от Магдон² подкрепян
 в бартовска кръчма и в другите кръчми
 ето и Фридрих³ във образ на вълк
 куче с червени очи и жарава и пламък
 заедно с други зли твари
 в ерата на индустриален възход извадил на показ
 най-вече когато строели железници
 още тогава използвайки тези понятия
 псувал просташки
 бедните без да щади и богатите
 и пророкувал хормоните ферментационната химия
 вълк вълкодав който горе от зъбера хвърлял
 залька вземал без жал от устата
 на баба скована от смърт
 огнено бедствие
 за господари и техни слуги от Силезия
 скитал и после се връщал с чували със злато
 своето имане той някой път в кръчма раздавал
 кръчмата друг път подпалвал със своята жарава

Лудият Фридрих, 1992

¹ Ондраш – легендарен остравски бунтовник. На него Петър Безруч посвещава едноименно стихотворение в *Силезийски песни*. – Б. пр.

² Магдон – герой на Петър Безруч от стихотворението „Маричка Магдонова“: „*Магдон се връщаше сам от Острава. / Привечер в кръчмата бартовска спря се. / С череп разбит го изхвърлиха вънка. / Плака там Маричка Магдонова*“ (Петър Безруч. *Силезийски песни*. София: Народна култура, 1962: 47). – Б. пр.

³ Фридрих – хабсбургски ерцхерцог, разобличен от Петър Безруч в *Силезийски песни* като тиранин. – Б. пр.

Panorama: pes

Kouř stoupal z komínů a splýval s oblohou, která visela nad městem jako hadr nasáklý olejem a smutkem. Kouř stoupal z komínů města zapomenutého na konci dne a země a kreslil na plátno těžkého a kalného vzduchu rozšklebené tváře oblud, které vzápětí zakrýval hladkými maskami, chladnými jako popel z ohně, který vyhasl dřív, než někdo dokázal porozumět vyprávění jeho plamene.

A déšť padal na město. Kalný déšť padal do jeho střech a vyléval se z okapů jak z rozevřených psích tlam, jejichž oči hledí do netečné tváře noci.

A vodka protékala ulicemi a třpytila se v kalném světle jejich lamp a skrápěla obličej a těla a dotekem je proměňovala v dým chvějící se nad stoly a nad mokrým asfaltem.

[...]

A domy se vznášely nad zemí a fialový oheň se vyléval z jejich oken a skrápěly děravou, šedou pláň. A přízraky stály v povětří a rudá kola jejich rozžhavených vozů brázdila popelavá nebesa.

Kouř stoupal z komínů nad město zapomnění a noci.

Byl sebou samým: šedavým kouřem, ve který se mění životy a sny.

Kouř stoupal z komínů. Mastný a těžký kouř.

Kam chodí uhlí spát, 2008

Панорама: куче

Издигаше се пушек от комините и сливаше се със небето, виснало над този град подобно дрипа, напоена със масло и скръб. Издигаше се пушек от комините на този град, забравен в края на деня и на земята, и рисуваше по тъканта на тежкия размътен въздух изкривените лица на уроди, които мигом скриваше зад гладки маски, хладни като пепелта на огън, който е угаснал, без да е успял да разбере разказа на своя пламък.

Дъжд падаше върху града. Размътен падаше дъждът по неговите покриви и от улиците се точеше като от зинали муцуни на копои, които гледат равнодушното лице на нощната тъма.

Водата се оттичаше по улиците и проблясваше в размътената светлина на лампите, обливаше лицата и телата, допирът ѝ ги превръщаше на дим, а той потрепваше над масите, над мокрия асфалт.

[...]

И къщите се извисиха над земята, лилав огън се изливаше от техните прозорци и обливаше надупчената сива равнина. И призраци във въздуха блуждаеха, а пурпурните колела на огнените им каляски набраздиха пепелните небеса.

Издигаше се пушек от комините над този град без памет, град на нощната тъма. Бе такъв, какъвто е: сивкав дим, във който се превръщат и животът, и сънят.

Издигаше се пушек от комините. Мазен, тежък пушек.

Къде отиват възлицата да спят, 2008

Превод от чешки: **Жоржета Чолакова**